

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ГРОМАД У 1 І 2 ДЕРЖАВНИХ ДУМАХ

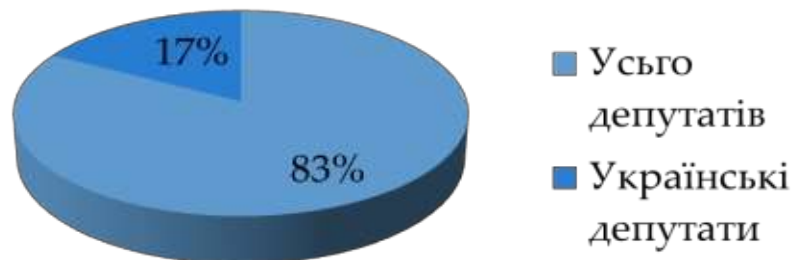

УКРАЇНЦІ В 1 ДЕРЖАВНІЙ ДУМІ

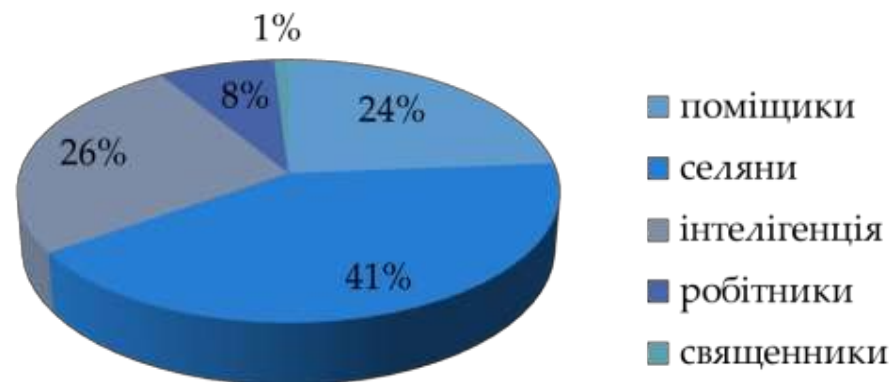

1 Державна Дума працювала в Петербурзі 27 квітня – 8 липня 1906 року. Вибори до Думи ліві партії бойкотували, а перемогу здобули кадети. У виборах брали участь Українська радикально-демократична партія і Українська народна партія.

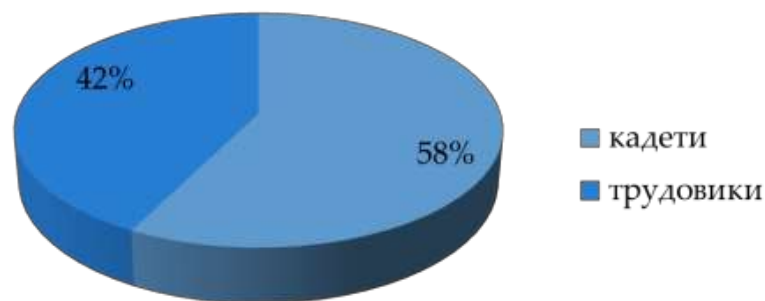
Чисельність українських депутатів в I Держ. Думі

За соціальним станом (у I Думі)

За партійною ознакою

Серед 497 депутатів Думи **102** представляли 9 українських губерній. Серед них було 24 поміщики, 42 селянина, 26 представників інтелігенції, 8 робітників і 1 священник. За партійною ознакою 38 депутатів були кадетами, 28 – трудовиками (трудова партія не була політичною, а становила парламентську фракцію, яка об'єднувала безпартійних селян в Думі).

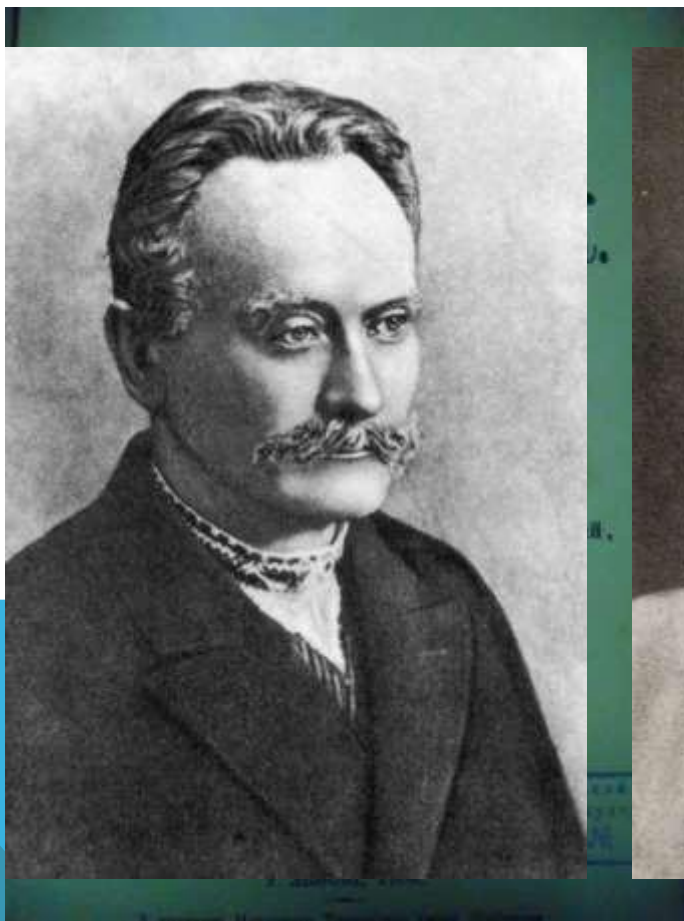
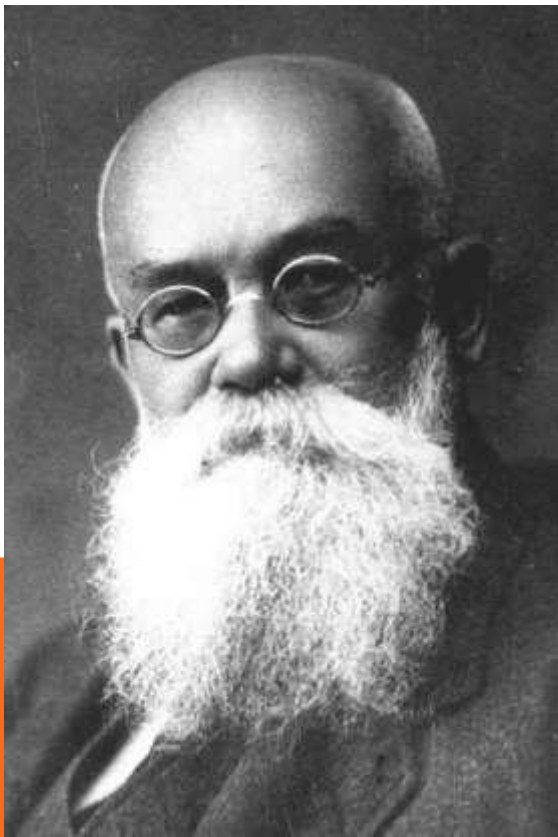
Українська думська громада (тобто фракція Державної Думи, що складалася з національно свідомих депутатів від України) у складі **45** чоловік сформувалася майже негайно. Очолив її громадський діяч з Чернігівщини І. Шраг. На першому орг. зібранні (1 травня 1906 р.) у фракцію записалось 22 депутати, на зібранні 16 травня ще 7, на чолі з Заболотним. Всього, за даними Грушевського, у фракцію записалось більше 40 депутатів, але залишалось багато таких, які не «уяснили для себе укр. питання , або не наважились ще формально вступити».

Робота фракції будувалась на принципах зх. європейських парламентів. Ідейним керівником Укр. Дум. громади був Грушевський. Він підготував проект конституції Росії, в основі якої лежала ідея національно – територіальної децентралізації Росії і утворення окремих культур, автономій

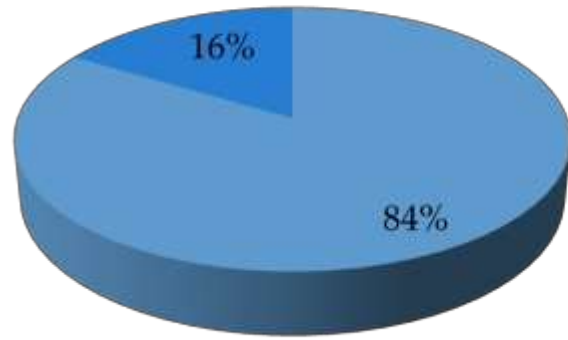
Друкованим органом української фракції був «Украинский вестник», в якому співробітничали Грушевський, Франко і Туган-Барановський. Цей щотижневик друкував вимоги надання Україні політ. Автономії в її етнографічних межах, запровадження укр. мови в школах, судових і адміністративних органах. 8 липня 1906 р. Державна Дума була розпущена

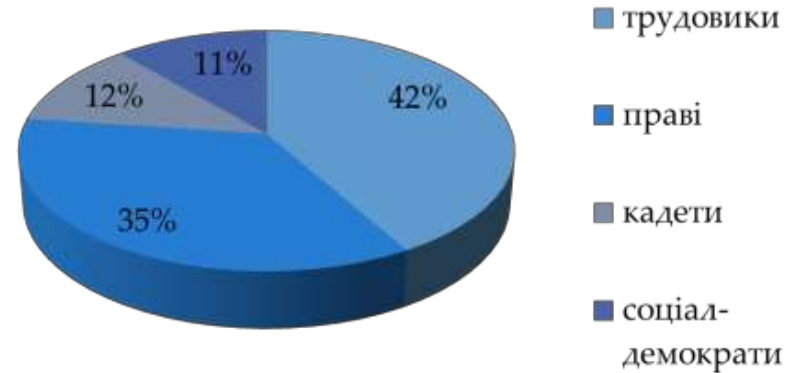
1907 року були проведені вибори до 2 Державної Думи. Вона проіснувала з 20 лютого – 2 червня 1907 р. Цього разу вибори не бойкотувалися і у складі Думи було набагато більше лівих партій.

Чисельність українських депутатів в II Держ. Думі

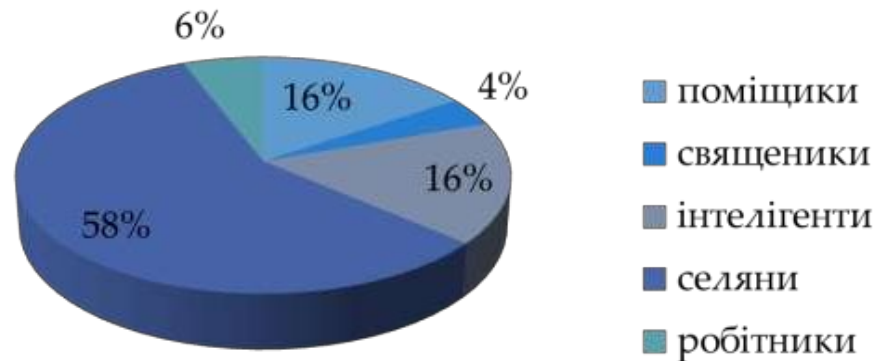
■ Усього депутатів
■ Українські депутати

За партійною приналежністю

■ трудовики
■ праві
■ кадети
■ соціал-демократи

За соціальним станом

■ поміщики
■ священики
■ інтелігенти
■ селяни
■ робітники

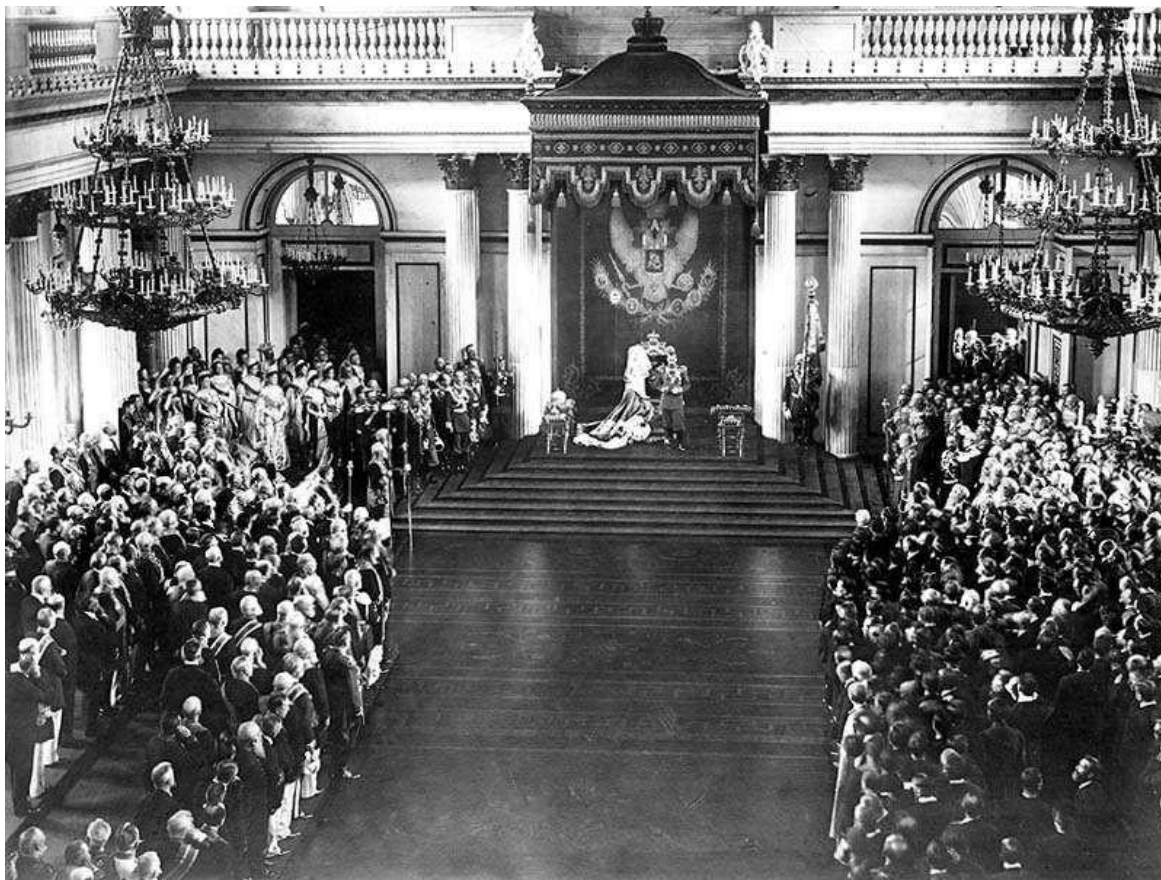
Серед 518 депутатів II Державної Думи **102** депутати представляли Україну. З них було 40 трудовиків, 34 представники правих партій, по 11 кадетів і соціал-демократів. За соціальним станом українські губернії були представлені 16 поміщиками, 4 священиками, 17 інтелігентами, 59 селянами і 6 робітниками. Як і в попередній Думі, тон задавали селяни.

У цій Державній Думі українські депутати також об'єдналися в громаду, що налічувала **47** членів. Громада видавала часопис **«Рідна справа. Вісті з Думи»**, редактор — Доманицький. В ньому друкувалися промови членів Думи, заяви громадян. Вони вимагали автономії України, амністію політв'язням, свободу слова, друку, зборів, українізацію шкіл, судочинства і церкви.

У 2 Думі українська фракція виступала з декларацією, створеної на базі програми УСДРП, яка базувалася на необхідності надання національно-територіальної автономії Україні.

Отже, не зважаючи на всі політичні репресії Росії щодо України, національно свідомі українці все ж таки брали досить активну участь у роботі 1 і 2 Державної Думи і відстоювали свою думку щодо України. Вони сприяли політизації національного руху – поєднанню політичної і національної ідеї у свідомості українців.